

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики

25 серпня 2025 року № 143

Рекомендації з розроблення та ведення статистичних класифікацій

I. Загальні положення

1. Рекомендації з розроблення та ведення статистичних класифікацій (далі – Рекомендації) визначають підходи до розроблення, ведення статистичних класифікацій і гармонізації статистичних класифікацій із міжнародними та європейськими класифікаціями, описують примірну структуру та рекомендації щодо оформлення статистичних класифікацій в органах державної статистики (далі – ОДС).

2. Ці Рекомендації підготовлені з урахуванням рекомендацій щодо найкращих практик із розроблення статистичних класифікацій, викладених в керівництві "Стандартні статистичні класифікації: основні принципи" [3] та Рекомендацій найкращої практики для розроблення міжнародних статистичних класифікацій [4], а також рекомендацій Загальної моделі статистичної інформації (GSIM): Модель статистичних класифікацій (версія 1.1, 2013) [5].

3. Для цілей цих Рекомендацій терміни вживаються у значеннях, наведених у статтях 1, 9, 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1], а поняття, які наводяться далі, можуть застосовуватися в таких значеннях:

класифікаційний рівень, тобто логічне і змістовне об'єднання класифікаційних угруповань одного ступеня деталізації (група, підгрупа, клас, підклас, категорія, підкатегорія тощо);

класифікаційне угруповання, тобто підмножина об'єктів класифікації, що утворюється за результатами її угруповання;

об'єкт класифікації, тобто елемент множини (поняття, явище тощо), що класифікується;

структура коду, тобто унікальне позначення складу та послідовності розташування знаків (символів) у коді.

Для цілей цих Рекомендацій термін "статистична класифікація" може застосовуватись до зазначених у Переліку документації, необхідної для проведення державних статистичних спостережень, затверженому наказом Держстату від 08 листопада 2023 року № 310, номенклатур, переліків кодів,

довідників тощо, які розробляють ОДС для проведення державних статистичних спостережень (далі – ДСС).

4. Ці Рекомендації не поширюються на національні класифікатори, які ОДС розробляють відповідно до Порядку розроблення національних класифікаторів [2].

5. Ці Рекомендації призначені для використання працівниками ОДС.

II. Розроблення статистичних класифікацій

1. Статистичні класифікації розробляє самостійний структурний підрозділ апарату Держстату (далі – ССП), до повноважень якого належить забезпечення розроблення відповідної статистичної класифікації (далі – розробник).

2. Статистичні класифікації розробляють у разі:
імплементації (впровадження) міжнародних та європейських класифікацій у державну статистичну діяльність;

перегляду статистичної класифікації з метою зміни її концепції та/або методологічних засад у разі втрати її актуальності;

відсутності інструмента для групування, систематизації та впорядкування інформації у стандартний формат, необхідний для проведення ДСС.

3. Статистичні класифікації розробляють із дотриманням таких принципів:
забезпечення гармонізації з міжнародними та європейськими класифікаціями;

наявність концептуальної основи, що визначає зміст, призначення та методологічні засади статистичної класифікації, її структуру (лінійну або ієрархічну);

забезпечення унікальності та вичерпності класифікаційних угруповань на одному й тому самому рівні статистичної класифікації з метою віднесення кожного об'єкта класифікації тільки до одного угруповання без повторення;

забезпечення необхідної повноти охоплення всіх об'єктів статистичної класифікації в заданих межах;

урахування потреб користувачів статистичної класифікації (далі – користувачі).

4. Під час розроблення проєкту статистичної класифікації (далі – проєкт) визначають:

об'єкти, що підлягатимуть класифікації, їх систематизацію за визначеними ознаками класифікації, уніфікацію та кодування за обраним методом кодування, алфавітом і структурою класифікаційного коду;

потрібну та достатню кількість класифікаційних рівнів (глибину класифікації), кількість класифікаційних позицій (місткість класифікації) і

резервну кількість вільних класифікаційних позицій (резервну місткість) статистичної класифікації.

5. Об'єкти класифікують за такими методами:

1) фасетний метод, згідно з яким об'єкти класифікації паралельно розподіляються на незалежні підмножини (класифікаційні угруповання) за визначеними ознаками класифікації;

2) ієрархічний метод, згідно з яким об'єкти класифікації послідовно розподіляються на підлеглі підмножини (класифікаційні угруповання).

Залежно від обраного методу класифікація може складатися з одного рівня (лінійна) чи кількох рівнів агрегування (ієрархічна).

6. У статистичній класифікації кожному класифікаційному угрупованню відповідає унікальний код, структура якого має бути послідовною й логічною для кожного класифікаційного рівня.

Код складається з одного чи декількох знаків та/або символів, літерних або числових.

Для визначення структури коду враховують кількість знаків та/або символів у коді (довжину коду), достатню для кодування всіх об'єктів класифікації, та необхідність достатнього резерву знаків для кодування нових об'єктів класифікації або класифікаційних угруповань.

7. Розроблення та затвердження статистичної класифікації передбачає такі етапи:

визначення заходів і строків розроблення статистичної класифікації;

розроблення проєкту;

розроблення (за потреби) плану впровадження статистичної класифікації (далі – план впровадження);

узгодження проєкту із зацікавленими ССП (зокрема ССП, до повноважень якого віднесені питання координації розроблення та ведення статистичних класифікацій) та за потреби – із зацікавленими користувачами;

узгодження плану впровадження із зацікавленими ССП (зокрема ССП, до повноважень якого віднесені питання координації розроблення та ведення статистичних класифікацій) та за потреби – із зацікавленими користувачами;

винесення проєкту на розгляд Комісії з питань удосконалення методології та звітної документації (далі – Комісія);

винесення плану впровадження на розгляд Комісії;

затвердження Держстатом статистичної класифікації;

затвердження Держстатом плану впровадження, який уключає заходи щодо підготовки методологічних документів, звітно-статистичної документації, інформаційних систем ОДС, статистичних продуктів із використанням затвердженої статистичної класифікації.

8. Основними структурними елементами статистичної класифікації є:
титульний аркуш;
передмова;
зміст;
вступ;
сфера застосування;
терміни та визначення понять;
умовні позначення та скорочення;
загальні положення;
класифікація (класифікаційні таблиці, які містять коди, назви та за потреби інші відомості, пояснення та характеристики щодо кожного класифікаційного угруповання статистичної класифікації);
додатки (таблиці відповідності та інше).

9. Статистична класифікація може мати різний набір структурних елементів.

Примірні структура статистичної класифікації та рекомендації щодо її оформлення описані в додатку 1, приклади наповнення розділів статистичних класифікацій – у додатку 2 до цих Рекомендацій.

Кожен із перелічених у пункті 8 структурних елементів починається з нової сторінки у зазначеній послідовності.

10. Результатом робіт із розроблення статистичної класифікації є версія статистичної класифікації – нова статистична класифікація або оновлене, видозмінене представлення статистичної класифікації, пов'язане з унесенням до неї змін (наприклад, у результаті зміни меж позицій, створення нових або видалення наявних позицій, переміщення частини змісту однієї позиції до іншої позиції тощо).

11. Скорочена назва версії статистичної класифікації містить аббревіатуру, яка складається з літер української або латинської абетки, та цифрове позначення.

12. Версія статистичної класифікації чинна з дати, визначеної розпорядчим документом про її затвердження.

Дата впровадження статистичної класифікації у статистичну діяльність встановлюється розпорядчим документом Держстату з урахуванням тривалості запланованого перехідного періоду, необхідного для підготовки до використання статистичної класифікації, та може відрізнятися від дати набуття чинності статистичною класифікацією.

III. Гармонізація статистичних класифікацій з міжнародними та європейськими класифікаціями

1. Гармонізація статистичних класифікацій здійснюється з метою досягнення максимального ступеня порівнянності між міжнародними, європейськими та національними статистичними класифікаціями.

2. Гармонізація з міжнародною або європейською класифікацією здійснюється шляхом:

1) розроблення статистичної класифікації, яка є ідентичною міжнародній або європейській класифікації за змістом, формою та структурою;

2) побудови статистичної класифікації на основі міжнародної, європейської класифікації за умови збереження структури міжнародної, європейської класифікації та з урахуванням таких вимог:

відповідність принципам і правилам побудови міжнародних та європейських класифікацій із подальшою деталізацією для врахування національних особливостей і потреб. Для досягнення високого ступеня порівнянності угруповання на національному рівні відповідають лише одному угрупованню міжнародної та/або європейської класифікації. У цьому разі для порівняння даних національного рівня з міжнародними або європейськими використовуються вищі класифікаційні угруповання статистичної класифікації без застосування перехідних таблиць;

складення таблиць відповідності, зокрема, якщо статистична класифікація має інше кодування, ніж міжнародна або європейська класифікація.

IV. Ведення статистичних класифікацій

1. Ведення статистичних класифікацій полягає в забезпеченні методологічного супроводу статистичної класифікації, підготовці та внесенні змін до неї, підготовці метаданих статистичної класифікації (зокрема, опису статистичної класифікації, таблиць відповідності тощо), зберіганні оригіналів версій статистичної класифікації та змін до неї, скасування статистичної класифікації.

Ведення статистичних класифікацій здійснює її розробник.

2. Методологічний супровід статистичної класифікації полягає в наданні роз'яснень і консультаційної допомоги щодо інтерпретації положень статистичної класифікації та її застосування у статистичному виробництві.

3. Підготовку та внесення змін до статистичної класифікації здійснюють у разі потреби в її оновленні (внесення поточних змін, які не змінюють її концептуальної основи).

4. Підставою для внесення змін до статистичної класифікації є:
зміни в законодавстві України;
зміни в чинних або запровадження нових міжнародних або європейських класифікацій;
зміни статистичної методології, організації та технології проведення ДСС.

5. Для опису змін, які вносять до статистичної класифікації, використовують такі види директив:

скасувати (скасування коду об'єкта класифікації та/або класифікаційного угруповання з відповідною назвою та додатковими характеристиками, якщо такі є);

змінити (зміна назви об'єкта класифікації та/або класифікаційного угруповання та/або зміна додаткової/их характеристики/ик (без зміни коду));

унести (унесення нового коду об'єкта класифікації та/або класифікаційного угруповання з відповідною назвою та додатковими характеристиками, якщо такі є).

6. Розроблення та затвердження змін до статистичної класифікації складається з етапів:

визначення необхідності внесення змін до статистичної класифікації;

визначення заходів і строків розроблення проекту змін до статистичної класифікації;

розроблення проекту змін до статистичної класифікації;

розроблення (за потреби) плану впровадження змін до статистичної класифікації (далі – план впровадження змін);

узгодження проекту змін із зацікавленими ССП (зокрема ССП, до повноважень якого віднесені питання координації розроблення та ведення статистичних класифікацій) та за потреби – із зацікавленими користувачами;

узгодження проекту плану впровадження змін із зацікавленими ССП (зокрема ССП, до повноважень якого віднесені питання координації розроблення та ведення статистичних класифікацій) та за потреби – із зацікавленими користувачами;

винесення проекту змін на розгляд Комісії;

винесення плану впровадження на розгляд Комісії;

затвердження Держстатом змін до статистичної класифікації;

затвердження Держстатом плану впровадження, який уключає заходи щодо підготовки методологічних документів, звітно-статистичної документації, інформаційних систем ОДС, статистичних продуктів до використання оновленої статистичної класифікації.

Зміни до статистичної класифікації викладають за формою, наведеною в додатку 3 до цих Рекомендацій.

7. Якщо обсяг поточних змін до статистичної класифікації має значний обсяг і ці зміни не змінюють концепції статистичної класифікації, статистичну класифікацію викладають та затверджують у новій редакції (про що

зазначається в тексті розпорядчого документа про її затвердження). Форму, наведену в додатку 3 цих Рекомендацій, у цьому разі не застосовують.

Для цілей опису змін до нової редакції статистичної класифікації розробляють таблицю відповідності з її попередньою версією.

8. Особливості ведення статистичних класифікацій в інформаційних системах ОДС визначаються відповідною документацією, що передбачає створення електронної версії статистичної класифікації, адаптованої до вимог інформаційної системи.

9. Оригінали версій статистичної класифікації та оригінали змін до неї зберігаються в електронній формі в таких форматах:

для зберігання оригіналу документа – DOC/DOCX та PDF;

для зберігання метаданих статистичних класифікацій (щодо опису статистичної класифікації, переліків класифікаційних кодів та їх назв), необхідних для використання у базах даних, комплексах електронної обробки інформації (КЕОІ), інформаційних системах – DBF, XLS/XLSX, CSV або інших встановлених технічною документацією форматах;

для поширення статистичної класифікації та змін до неї з використанням цифрових інструментів офіційних вебресурсів Держстату, Єдиного державного вебпорталу відкритих даних – DOC/DOCX, PDF, DBF, XLS/XLSX та CSV або інших форматах.

10. Статистична класифікація визнається такою, що втратила чинність, у разі:

імплементатії більш сучасної версії міжнародної, європейської статистичної класифікації, результатом якої є розроблення нової версії статистичної класифікації;

затвердження нової версії статистичної класифікації на заміну попередньої, чинність якої втрачається (крім імплементатії міжнародної, європейської статистичної класифікації);

відсутності потреби в подальшому застосуванні статистичної класифікації для проведення ДСС.

Директор департаменту
статистичної методології

Лілія ВИСОЧАН

Додаток 1
до Рекомендацій
(пункт 9 розділу II)

**Примірна структура статистичної класифікації
та рекомендації щодо її оформлення**

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики

№ _____

(повна назва статистичної класифікації)

(скорочена назва класифікації)

Передмова

Зазначається наявна інформація про статистичну класифікацію (про розробника/розробників статистичної класифікації, про міжнародну або європейську класифікацію, з якою гармонізована статистична класифікація, щодо узгодження статистичної класифікації та її схвалення дорадчим органом Держстату, який утворено з метою координації робіт з удосконалення статистичної методології та звітно-статистичної документації), яку нумерують та подають у наведеній нижче послідовності:

1. Розроблено (зазначається найменування ССП Держстату та інших залучених розробників статистичної класифікації)
2. Гармонізовано з (зазначається назва класифікації українською та англійською мовами, реквізити акту щодо її затвердження)
3. Узгоджено (зазначається у разі проведення зовнішнього узгодження)
4. Схвалено (зазначаються реквізити протоколу Комісії)
5. На заміну (у разі потреби зазначається попередня версія статистичної класифікації)

Держстат
вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601
<http://www.ukrstat.gov.ua>
телефон: (044) 287-24-22
адреса електронної пошти: office@ukrstat.gov.ua

Зміст

С.

I. Вступ

II. Сфера застосування

III. Терміни та їх визначення

IV. Умовні позначення та скорочення

V. Загальні положення

VI. Класифікація

Додатки

I. Вступ

Зазначається загальна інформація про статистичну класифікацію:
обґрунтування потреби в розробленні статистичної класифікації;
загальна характеристика об'єкта класифікації;
відомості про міжнародну або європейську класифікацію, якщо статистична класифікація гармонізована з міжнародною або європейською класифікацією;
відомості про методологічні та інші документи, які використані для розроблення статистичної класифікації;
відомості про відповідального за розроблення та ведення статистичної класифікації;
підстави для внесення змін до статистичної класифікації;
інша довідкова інформація про статистичну класифікацію (загальна характеристика структури, перелік частин, додатків тощо).

II. Сфера застосування

Зазначається сфера застосування статистичної класифікації, її призначення для статистичного виробництва та які тематики статистики, державні статистичні спостереження вона охоплює.

III. Терміни та визначення понять

Наводиться перелік термінів та їх визначень відповідно до чинного законодавства України в алфавітному порядку.

Терміни та їх визначення подаються для забезпечення однозначного та несуперечливого розуміння статистичної класифікації.

Під час побудови назв угруповань статистичної класифікації здійснюється впорядкування використаної термінології (виключення багатозначності, синонімії) з урахуванням загальноприйнятої термінології.

IV. Умовні позначення та скорочення

Наводиться перелік позначень і скорочень, перелік одиниць вимірювання, необхідних для розуміння тексту статистичної класифікації.

Їх подають із потрібним розкриттям і поясненнями в такій послідовності:

за українською абеткою;

за латинською абеткою;

позначення та скорочення, які починаються числами, – у послідовності зростання цих чисел.

У разі потреби цей розділ може бути наведений у вигляді окремих структурних елементів.

V. Загальні положення

У розділі викладають сутнісну частину документа: правила, положення, вимоги, методологію тощо.

У цьому розділі наводяться:

об'єкт класифікації, його визначення та характеристики;

структура та методологія побудови класифікаційного коду, а також відомості про ступінь відповідності міжнародним або європейським класифікаціям;

принципи побудови національного рівня статистичної класифікації (якщо він передбачений);

пояснення щодо особливостей застосування статистичної класифікації, правила інтерпретації та визначення класифікаційного коду;

інша інформація щодо статистичної класифікації, необхідна для її застосування для ДСС.

Цей розділ може мати власну структуру (поділяється на пункти, підпункти).

VI. Класифікація

У цьому розділі розміщують саму статистичну класифікацію (класифікаційну таблицю, яка містить перелік кодів класифікаційних угруповань, їх назви та за потреби інші відомості, пояснення, характеристики щодо кожного класифікаційного угруповання статистичної класифікації):

Код	Назва	Додаткові характеристики об'єкта класифікації (за потреби)	Код класифікаційної позиції попередньої версії статистичної класифікації (за потреби)	Код міжнародної або європейської класифікації (за потреби)
-----	-------	--	---	--

Пояснення до класифікаційних позицій можуть бути наведені як окремий структурний елемент статистичної класифікації у розділі "Додатки" або розроблятися як окрема публікація.

Додатки

Розділ уміщує матеріали, що доповнюють або унаочнюють положення статистичної класифікації (пояснення до класифікаційних позицій, алфавітний покажчик, таблиці відповідності, опис унесених змін, рисунки, схеми, бібліографія тощо), які подаються окремими додатками.

Додатки розташовують у порядку посилання на них у тексті документа та позначають великими літерами української абетки, починаючи з А (за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ї).

Якщо статистична класифікація має один додаток, його позначають "Додаток А".

Додаток "Бібліографія", що наводять за потреби, розміщують останнім у списку.

Таблиці відповідності

Таблиці відповідності є інструментом зв'язування статистичних класифікацій.

За допомогою таблиць відповідності відображають зв'язок:

між версіями однієї статистичної класифікації (таблиці історичних зв'язків, тобто відповідність між позиціями попередньої та нової/поточної версіями статистичної класифікації з урахуванням подібності кодових позначень (перехідні таблиці або таблиці перекодування);

між статистичною класифікацією та міжнародними, європейськими та/або національними класифікаціями за подібністю об'єктів статистичної класифікації.

Точність таблиць відповідності залежить від ступеня зв'язку між категоріями статистичної класифікації, що порівнюються.

Відповідність між двома статистичними класифікаціями може бути відображена в окремій таблиці:

Попередня версія статистичної класифікації		Нова версія статистичної класифікації		Додаткова інформація, (пояснення, коментарі, примітки) (за потреби)
Код	Назва	Код	Назва	

або безпосередньо у розділі «Класифікація» (див. пункт VI цього додатка):

Нова версія статистичної класифікації		Версія статистичної класифікації, з якою встановлюється відповідність		Додаткова інформація, (пояснення, коментарі, примітки) (за потреби)
Код	Назва	Код	Назва (за потреби)	

Приклади наповнення розділів статистичних класифікацій

1. Приклад наповнення розділу I. Вступ

Класифікація індивідуального споживання за цілями (КІСЦ-2025) є складовою системи статистичних класифікацій.

КІСЦ-2025 розроблена на виконання Програми розвитку офіційної статистики до 2028 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2023 р. № 989, з метою впровадження міжнародних та європейських статистичних класифікацій у державну статистичну діяльність.

КІСЦ-2025 гармонізована зі стандартною Класифікацією індивідуального споживання за цілями ООН – Classification of Individual Consumption According to Purpose – COICOP 2018), схваленою в березні 2018 року на 49-й сесії Статистичної комісії ООН. Для створення КІСЦ міжнародну класифікацію COICOP 2018 використано в незмінному вигляді.

COICOP є складовою Системи національних рахунків (SNA) разом з іншими функціональними класифікаціями для аналізу споживання інституційних секторів за цілями, за якими здійснюються витрати, – Класифікацією цілей некомерційних установ, що обслуговують домогосподарства (COPNI), Класифікацією функцій уряду (COFOG) та Класифікацією витрат виробників за призначенням (COPP).

Метою COICOP є забезпечення міжнародної бази даних для групування споживчих витрат домогосподарств на товари та послуги в однорідних категоріях. Категорії базуються на конкретній меті, якій ці товари та послуги відповідають.

КІСЦ-2025 схвалена Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протокол від 27 грудня 2024 року № КПУМ/261-24).

Ведення КІСЦ-2025 здійснює департамент статистичної методології за участю департаментів обстежень домогосподарств, статистики цін та статистики національних рахунків Держстату.

Підставою для внесення змін до КІСЦ-2025 є відповідні зміни в базовій міжнародній статистичній класифікації COICOP.

2. Приклад наповнення розділу II. Сфера застосування

КІСЦ-2025 є статистичною класифікацією та призначена для використання органами державної статистики при здійсненні державної статистичної діяльності.

КІСЦ-2025 є невід'ємною частиною Системи національних рахунків (СНР), а також вона призначена для застосування в інших сферах статистики, таких як:

обстеження бюджетів домогосподарств і аналіз рівня життя як основи для створення статистики витрат домогосподарств;

індекси споживчих цін (для використання при встановленні ваг і сукупних цін);

міжнародні порівняння валового внутрішнього продукту (ВВП) та його складових витрат за паритетами купівельної спроможності (ПКС);

обстеження у сферах культури, спорту, харчування, здоров'я й туризму.

3. Приклад наповнення розділу III. Терміни та їх визначення

Для цілей КІСЦ-2025 терміни та визначення вживаються в контексті Класифікації індивідуального споживання за цілям ООН (Classification of Individual Consumption According to Purpose – COICOP 2018), яка схвалена в березні 2018 року на 49-й сесії Статистичної комісії ООН. В інших контекстах ці терміни та визначення можуть мати інше значення, наприклад:

споживання – це процес, при якому товари або послуги використовуються споживачами для задоволення власних потреб і бажань. Споживання вимірюється, зважаючи на вартість товарів і послуг, використаних повністю або частково за певний період часу, чи на вартість товарів і послуг, куплених або придбаних будь-яким іншим шляхом для цілей споживання;

споживчі товари (послуги) – товари (послуги), що використовуються населенням для особистого споживання або споживання у сім'ї. У КІСЦ витрати домогосподарств розподіляються за цілями споживання, а саме: товари короткострокового користування, товари довгострокового користування, товари середньострокового користування та послуги;

товари короткострокового користування – це товари одноразового використання. До товарів короткострокового користування насамперед належать продукти харчування та напої, фармацевтична продукція, товари для підтримки чистоти (мило, пральний порошок), а також інші побутові товари (фільтри, паперові скатертини, серветки, кухонні рушники тощо). Крім того, у КІСЦ до товарів короткострокового користування віднесені вугілля, газ, електроенергія тощо, які можуть зберігатися нескінченно довго й у фізичному розумінні є товарами довгострокового зберігання, але для цілей споживання можуть бути використані тільки один раз.

4. Приклад наповнення розділу V. Загальні положення

Об'єктом класифікації в НПРА є види продукції рибальства й аквакультури (рибництва), які створені в результаті використання (добування)

водних біоресурсів, і допоміжні послуги в рибному господарстві (рибальстві й аквакультури).

НПРА представлена у вигляді ієрархічної структури, у якій усі подібні об'єкти зібрані в окремі категорії, найбільш однорідні стосовно характеристик об'єкта статистичного спостереження, та їм надані індивідуальні коди.

Кожен вид продукції та послуг, який отримано в результаті добування водних біоресурсів, класифіковано як окремий вид продукції відповідно до біологічних властивостей та особливостей їхнього використання, специфіки наданих послуг. У зв'язку з цим у НПРА виділено три підрозділи: риба жива, водні біологічні ресурси інші, послуги допоміжні в рибному господарстві.

За промисловими характеристиками (за способом, середовищем проживання, вилучення) види риб та інших водних біоресурсів поділено на 7 груп:

- риба декоративна та риба інша жива, не призначена для споживання, рибопосадковий матеріал;
- риба океанічна та морська;
- риба прісноводна;
- риби прохідні;
- водні безхребетні;
- рослини, тварини водні інші, їх продукція;
- перли необроблені.

За морфологічними ознаками виділено основні класи (наприклад, акули, скати), які також розподілено за видами (акули, катрани, скати) та підвидами (акули колючі (катранові), акули оселедцеві, акули н.в.і.у., катран звичайний, катранові н.в.і.у., скати ромбові, скатові н.в.і.у.).

Структурно НПРА складається з коду продукції (послуги); назви продукції (послуги) рибальства й аквакультури; коду ОНП-2020 та 3-літерного коду ISSCAAP, які пов'язані з позицією НПРА.

У НПРА вироблена продукція рибальства й аквакультури за одним розділом (риба та продукція рибальства інша, продукція аквакультури (рибництва), послуги допоміжні у рибному господарстві) поділена на 3 підрозділи та деталізована в 9 групах, 31 класі, 209 видах і 102 підвидах.

Структура коду НПРА має такий вигляд:

XX.XX.XX.XX.XX.XX, де

XX	– розділ
XX.XX	– підрозділ
XX.XX.XX	– група
XX.XX.XX.XX	– клас
XX.XX.XX.XX.XX	– вид
XX.XX.XX.XX.XX.XX	– підвид.

Приклад:

03.10.14.01.01.04, де

- 03 – розділ "Риба та продукція рибальства інша; продукція аквакультури (рибництва); послуги допоміжні в рибному господарстві"
- 03.10 – підрозділ "Риба жива"
- 03.10.14 – група "Риби прохідні"
- 03.10.14.01 – клас "Риби лососеподібні"
- 03.10.14.01.01 – вид "Риби лососеві"
- 03.10.14.01.01.04 – підвид "Форель".

У додатку А "Таблиця відповідності НПРА-2014 і НПРА-2020" наведено взаємозв'язок між позиціями цих номенклатур.

Ведення НПРА здійснює департамент статистики сільського господарства та навколишнього середовища Держстату.

Підставою для внесення змін у НПРА є зміни в ОНП-2020 та ISSCAAP, національні потреби (зміни в чинному законодавстві, необхідність удосконалення статистичної класифікації, пропозиції користувачів тощо).

5. Приклад наповнення розділу VI. Класифікація

5. КЛАСИФІКАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СПОЖИВАННЯ ЗА ЦІЛЯМИ

5.1 Детальна структура КІСЦ – 2025

КІСЦ-2025		COICOP 2018	
01	ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ ТА БЕЗАЛКОГОЛЬНІ НАПОЇ	01	FOOD AND NON-ALCOHOLIC BEVERAGES
01.1	ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ	01.1	FOOD
01.1.1	Зернові культури та продукти із зернових культур (ND)	01.1.1	Cereals and cereal products (ND)
01.1.1.1	Зернові культури (ND)	01.1.1.1	Cereals (ND)
01.1.1.2	Борошно із зернових культур (ND)	01.1.1.2	Flour of cereals (ND)
01.1.1.3	Хліб і хлібобулочні вироби (ND)	01.1.1.3	Bread and bakery products (ND)
01.1.1.4	Сухі сніданки (ND)	01.1.1.4	Breakfast cereals (ND)
01.1.1.5	Макарони, локшина, кускус і подібні макаронні вироби (ND)	01.1.1.5	Macaroni, noodles, couscous and similar pasta products (ND)
01.1.1.9	Інші подрібнені зернові культури та зернові продукти (ND)	01.1.1.9	Other cereal and grain mill products (ND)

КІСЦ-2025	COICOP 2018
<p>01.1.2 Живі тварини, м'ясо та інші продукти забою наземних тварин (ND)</p> <p>01.1.2.1 Живі наземні тварини (ND)</p> <p>01.1.2.2 М'ясо свіже, охолоджене або заморожене (ND)</p> <p>01.1.2.3 М'ясо сушене, солене, у розсолі або копчене (ND)</p> <p>01.1.2.4 Субпродукти, кров та інші продукти забою тварин, свіжі, охолоджені або заморожені, сушені, солені, у розсолі або копчені (ND)</p> <p>01.1.2.5 Продукти харчування з м'яса, субпродуктів, крові та інших продуктів забою тварин (ND)</p> <p>....</p>	<p>01.1.2 Live animals, meat and other parts of slaughtered land animals (ND)</p> <p>01.1.2.1 Live land animals (ND)</p> <p>01.1.2.2 Meat, fresh, chilled or frozen (ND)</p> <p>01.1.2.3 Meat, dried, salted, in brine or smoked (ND)</p> <p>01.1.2.4 Offal, blood and other parts of slaughtered animals, fresh, chilled or frozen, dried, salted, in brine or smoked (ND)</p> <p>01.1.2.5 Preparations of meat, offal, blood and other parts of slaughtered animals (ND)</p> <p>.....</p>

6. Приклад додатка до статистичної класифікації

Додаток А. Розширення розділу 01 "Продукти харчування та безалкогольні напої"

КІСЦ-2025	COICOP 2018
<p>01 ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ ТА БЕЗАЛКОГОЛЬНІ НАПОЇ</p> <p>01.1 ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ</p> <p>01.1.1 Зернові культури та продукти із зернових культур (ND)</p> <p>01.1.1.1 Зернові культури (ND)</p> <p>01.1.1.1.1 Пшениця</p> <p>01.1.1.1.2 Рис</p> <p>01.1.1.1.3 Сорго</p> <p>01.1.1.1.4 Ячмінь</p> <p>01.1.1.1.5 Пшоно</p> <p>01.1.1.1.6 Кукурудза</p> <p>01.1.1.1.7 Кіноа</p> <p>01.1.1.1.8 Тефф</p> <p>01.1.1.1.9 Культури зернові інші</p>	<p>01 FOOD AND NON-ALCOHOLIC BEVERAGES</p> <p>01.1 FOOD</p> <p>01.1.1 Cereals and cereal products (ND)</p> <p>01.1.1.1 Cereals (ND)</p> <p>01.1.1.1.1 Wheat</p> <p>01.1.1.1.2 Rice</p> <p>01.1.1.1.3 Sorghum</p> <p>01.1.1.1.4 Barley</p> <p>01.1.1.1.5 Millet</p> <p>01.1.1.1.6 Maize (corn)</p> <p>01.1.1.1.7 Quinoa</p> <p>01.1.1.1.8 Teff</p> <p>01.1.1.1.9 Other cereals</p>

КІСЦ-2025	COICOP 2018
01.1.1.2 Борошно із зернових культур (ND) 01.1.1.2.1 Борошно пшеничне 01.1.1.2.2 Борошно рисове 01.1.1.2.3 Борошно із сорго 01.1.1.2.4 Борошно ячмінне 01.1.1.2.5 Борошно пшоняне 01.1.1.2.6 Борошно кукурудзяне 01.1.1.2.7 Борошно з кіноа 01.1.1.2.8 Борошно з тефф 01.1.1.2.9 Борошно з інших зернових культур ...	01.1.1.2 Flour of cereals (ND) 01.1.1.2.1 Flour of wheat 01.1.1.2.2 Flour of rice 01.1.1.2.3 Flour of sorghum 01.1.1.2.4 Flour of barley 01.1.1.2.5 Flour of millet 01.1.1.2.6 Flour of maize or cornmeal 01.1.1.2.7 Flour of quinoa 01.1.1.2.8 Flour of teff 01.1.1.2.9 Other flours of cereals ...

Додаток 3
до Рекомендацій
(пункт 6 розділу IV)

Форма оформлення змін до статистичної класифікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики

№ _____

Зміни до _____
(назва статистичної класифікації)

Розроблено: _____
(ССП, відповідальний за розроблення)

_____ (назва структурного елемента статистичної класифікації, до якого вносяться зміни (за потреби))

Скасувати

Код	Назва	Додаткові характеристики об'єкта класифікації (у разі наявності)	Примітки

Змінити

Код	Назва	Додаткові характеристики об'єкта класифікації (у разі наявності)	Примітки
Є/ має бути			

Унести

Код	Назва	Додаткові характеристики об'єкта класифікації (у разі наявності)	Примітки

Список використаних джерел

1. Закон України "Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20>

2. Порядок розроблення національних класифікаторів, затверджений наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 11 січня 2018 року № 17, зареєстрованим у Мін'юсті 31 січня 2018 року за № 124/31576.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0124-18>

3. STANDARD STATISTICAL CLASSIFICATIONS: BASIC PRINCIPLES by Eivind Hoffmann, Bureau of Statistics, International Labour Office and Mary Chamie, United Nations Statistics Division.

URL: https://unstats.un.org/unsd/classifications/bestpractices/basicprinciples_1999.pdf

4. Best Practice Guidelines for Developing International Statistical Classifications, November 2013, Andrew Hancock, Chair, Expert Group on International Statistical Classifications.

URL: https://unstats.un.org/unsd/classifications/bestpractices/Best_practice_Nov_2013.pdf

5. Generic Statistical Information Model (GSIM): Statistical Classifications Model (Version 1.1, December 2013).

URL: <https://unstats.un.org/unsd/classifications/expertgroup/egm2015/ac289-22.PDF>